

NOI ALEGEM MESERIA, NU MESERIA NE ALEGE PE NOI

În cadrul Domotex 2020, într-o zonă special amenajată, am putut urmări un eveniment dedicat promovării branșei parchetarilor și tehnicilor tradiționale de lucru. Cu surprindere, dar și cu bucurie, am întâlnit aici doi români de 36 de ani, Cătălin Stamati și Florin Matei din București, cărora le-am luat un interviu chiar în vecinătatea standurilor de montaj. Absolvenți ai unor facultăți tehnice, din cadrul Universității Politehnice București, aceștia s-au decis să îmbrățișeze meseria de parchetar - Cătălin în urmă cu 5 ani, iar Florin de vreo 11 ani. Se cunoșteau din copilărie și, la un moment dat, s-au decis să lucreze împreună, după o perioadă de probă.

Cum ați ajuns la acest eveniment și care este scopul prezenței voastre?

Participăm la acest „masterclass” din cadrul Domotex, alături de colegii noștri din Workcamp Parquet, un proiect coordonat de René Caran care a invitat parchetari din mai multe țări. Workcamp Parquet este o organizație cu membri în toată lumea, inclusiv America și Australia, care desfășoară pe bază de voluntariat diverse proiecte, precum renovarea unor pardoseli deosebite, din castele europene. Anul trecut, de exemplu, a fost la Castelul Brzeg din Polonia, anul acesta vom merge în Belgia. În cadrul Domotex a fost organizat acest eveniment prin care dorim să arătăm că, în această perioadă a digitalizării excesive, pardoselile din lemn se pot executa

și manual, nu doar cu ajutorul mașinilor și tehnologiei. Este practic o demonstrație a faptului că se poate lucra și cu scule manuale, tradiționale, folosite de montatori cu îndemănare. Ce-i drept, aici am mai folosit și fierăstraie circulare, pentru

dimensionarea lăților lamelelor și rapiditate, timpul alocat fiind limitat, dar pentru lucrările de detaliu am folosit doar metode manuale - tăieturile în unghi, îmbinările, etc. În prezent suntem circa 15 montatori, dar numărul celor care participă este mai mare, venim prin rotație.

Ce ați avut de executat?

Tema noastră a fost un model din lemn de tec, având în mijloc un pătrat de 27 x 27 cm, cu intarsie, dintr-o esență adusă din România. Fecare participant a venit cu lemn din țara sa, noi am adus salcâm și nuc. Intarsia, care se decupează prin traforaj electric, se introduce în tec. Este o tehnică spectaculoasă și interesantă, prin care partea de deasupra se va vedea încastrată perfect în pătratul de tec, fără niciun

rost vizibil. Atenția pentru detalii este dusă la maxim, astfel încât să nu fie nevoie de chituiră. Este o tehnică pe care colegii noștri din Rusia o stăpânesc la un nivel excepțional, greu de egalat. Toate detaliile au fost cunoscute dinainte, știam ce tip de lemn folosim, ce scule. Dincolo de toate acestea, ne bucurăm de faptul că ne întâlnim cu colegii noștri din toată lumea, schimbăm impresii și experiențe, învățăm unii de la alții noi tehnici de tăiere, de marcare sau șlefuire. Sunt oameni extrem de deschiși, din Olanda, Finlanda, Italia, Spania, Rusia, Austria, America ș.a.m.d.

Există diferențe în privința tehnicilor de montaj, între diferite țări?

Există, suntem conștienți de aceasta. Trebuie să avem ocazia să folosim aceste tehnici, mai ales că pe piața românească nu avem prea des cerințe de un acest gen, nu se cere o personalizare la acest nivel. Cei mai mulți preferă să cumpere panourile direct, de la anumiți producători. Aici am folosit lamparchet de 6 mm grosime, lipit pe placaj multistrat și apoi fixat aparent în cuie. Iată o tehnică veche folosită

încă în Europa, mai ales în Olanda, unde se numește "tapis". Grosimea a fost aleasă și pentru a tăia mai ușor. De asemenea, am lucrat cu o tehnică de schimbare a culorii lemnului prin metode tradiționale. Prin încălzire, lemnul capătă o nuanță mai închisă, ca o patină. De exemplu poți face o frunză prin tehnica traforajului, ca intarsie, dar aceasta nu are niciun farmec dacă intarsia și lemnul au culori similare; nu percepi prea bine detaliile. Prin urmare, este bine să îi dai o umbră pe margini, prin ardere, iar frunza iese astfel în evidență. Sau, dacă introduci frunza cu totul în nisip încălzit, fibrele moi se vor carboniza și apare un efect deosebit. Este o metodă străveche de a pune în evidență conturul formelor din intarsie și pentru creșterea vizibilității detaliilor, metodă împrumutată de la lucrul cu furnire din lemn. Este nevoie de multă atenție, pentru că în partea de jos nisipul este mai cald și lemnul se poate carboniza.

Vă ajută faptul că participați la aceste acțiuni, voluntariate?

Bineînțeles! Ne ajută să creștem profesional, să avem acces la niște

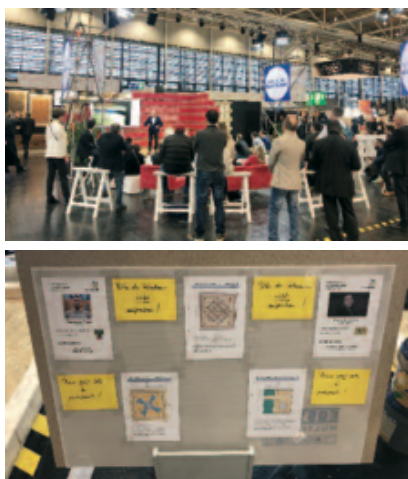
informații și contacte. Suntem în legătură permanentă pe rețelele de socializare și ne rezolvăm astfel multe probleme tehnice. Avem cunoscuți și prieteni în numeroase țări, ne întâlnim, socializăm, iar în viitor plănuim să realizăm un proiect de restaurare împreună. Sunt multe informații pe care nu le afli decât în interiorul acestor grupuri.

Nu v-ați dorit să plecați din România?

Deloc. Am avut oferte, inclusiv în Australia sau America, și bineînțeles din Europa. În fond, nici nu are sens să plecăm de tot, pentru că noi suntem destul de mobili datorită grupului nostru. În acest grup ne ajutăm, învățăm unii de la alții sau facem parteneriate. Atunci când cineva este mai priceput pe un anumit segment (de exemplu la șape), este chemat fără probleme și preia lucrarea.

Se poate trăi decent în România cu această meserie?

Da, se poate. Nu ca în Germania, dar suficient de bine. Important e să știi meserie, dar mai ales să fii serios,

de încredere. Mulți se pretind profesioniști, poate chiar sunt, dar nu toți se țin de cuvânt când e vorba de timpul de execuție, materialele folosite, atenția la detalii ș.a.m.d. De asemenea, este bine să știi să îți evaluezi munca și să existe un respect real între beneficiar și prestator.

Care sunt aspectele dificile în această meserie?

Pare ciudat, dar problemele nu vin de la partea de execuție. Ce mai dificil este să ajungi la un consens cu un beneficiar care nu știe ce vrea. Nici plata lucrării nu este o problemă, chiar dacă uneori e nevoie de insistențe... Dar când beneficiarul se răzgândește de nu știi câte ori pe parcursul lucrării, în legătură cu nuanța parchetului și tipul finisajului, lucrurile nu sunt în regulă. Într-o țară ca Olanda, de pildă, nu prea se stă la discuții: împreună cu beneficiarul, se aleg materialele, finisajul, culoarea etc., se semnează un contract și lucrarea se execută. Dacă montatorul se apucă de treabă și beneficiarul se răzgândește, i se arată contractul și se merge mai departe, sau se fac modificările respective, dar

cu costuri suplimentare consistente.

Dar mai sunt și clienți din altă categorie, a celor care știu ce vor. Am observat că tot mai mulți beneficiari caută pe internet, află cum se montează, știu etapele de finisare, tipurile de lac, sculele necesare. Totuși, chiar dacă aceștia par dificili la început, nu ne plângem, pentru că sunt dispuși să investească, ajungem mai rapid la un numitor comun și capătă încredere atunci când venim cu argumente. În consecință, știm ce să facem concret și apar mai puține probleme. Singurele probleme care mai pot apărea sunt cele din exploatare, mai ales în ceea ce privește controlul și menținerea umidității relative a aerului în intervalul 40-60%.

Dar în relația cu designerii și arhitecții?

Nu lucrăm cu prea mulți, dar se poate spune că există arhitecți care au o viziune clară și spirit practic, iar alții care lucrează doar în fața calculatorului; aceștia din urmă înțeleg mai greu de ce anumite detalii de execuție nu sunt posibile tehnic.

Este adevărat, se pot face multe cu noile materiale și noi suntem deschiși, dar există și limite reale. Sau mai sunt situații când ne impun un material cu care noi nu lucrăm sau nu ne inspiră încredere. Am întâlnit arhitecți care sunt convinși că toate ideile lor sunt realizabile și vor găsi sigur pe cineva să le pună în practică, dincolo de dificultățile tehnice sau de fiabilitatea pardoselii rezultate.

Se poate forma un parchetar doar la locul de muncă?

Nu ai cum să devii un montator bun doar cu ceea ce înveți pe șantier. Atâta vreme cât nu avem școli de parchetari, trebuie să investim în educația noastră și să participăm activ la seminarii tehnice, demonstrații practice, evenimente etc. Mai învățăm și singuri, suntem autodidacți, experimentăm, testăm, pe riscul nostru uneori. Oriunde s-ar face în România o școală de parchetari, ca aceea de la Neustadt an der Aisch spre exemplu, ar fi binevenită. Da, se tot discută despre învățământul dual, dar deocamdată nu vedem nimic concret.

Este nevoie mare de o școală, pentru că mulți dintre meseriașii noștri nu au cunoștințe de bază. Nu știu să traseze un unghi drept, ca să nu vorbim despre cum să extragă un radical... Nu cunosc tehnicile de tăiere, pe care le poți învăța doar într-o școală, sau de la cineva care știe și are răbdare să explice. Tehnicile acestea de tăiere, pe care le vedem la școlile germane, au fost puse la punct în zeci de ani, testate și probate în atâtea lucrări. Dacă nu ai un manual bun, un profesor bun, nu ai de unde să înveți; sunt lucruri pe care le înțelegi pe măsură ce capeți experiență, dar și lucruri de care nu ai cum să-ți dai seama decât învățând de la altcineva. Noi, românii, avem tendința de a sări peste etape, respectiv fără a învăța baza, care la parchetari este în bună măsură matematica și geometria. Geometria plană simplă, cu Teorema lui Pitagora, cu unele elemente de geometria cercului. De aceea nici lucrările nu sunt prea riguroase. Toleranțe pot exista, dar trebuie evitate grosolăniile. Dacă după montajul plintei "scoate capul pisica", sau trebuie să pui un pumn de chit la o îmbinare... nu este în regulă, nu "merge și așa". Iar beneficiarii văd, unii sunt chiar tipicari.

În cazul nostru, a fost o vocație, nu ne-a ales meseria pe noi, noi am ales meseria. Puteam să rămânem ingineri, eventual într-un birou, la o corporație... ni s-a părut plictisitor. Ne-a atras și faptul că meseria de parchetar este în prezent destul de tehnologizată, iar sculele îți permit să lucrezi într-un mediu aproape fără praf. Iar la lipire, atât timp cât conștientizezi ce faci și ești puțin atent să nu lași adeziv pe haine,

scule sau pe pachet... totul e foarte curat. Uneori, hainele cu care lucrăm parcă sunt haine de stradă. Mai sunt și parchetari neglijenți, care au salopeta murdară, dar asta ține de tehnică și atenție. Finisajele folosite în mod uzual sunt pe bază de apă și cu un procent de VOC foarte scăzut (VOC - compuși organici volatili, sunt acele emanații ale finisajului, după terminarea lucrării, care pot duce la apariția cancerului). Prin alegerea acestor finisaje, ne protejăm atât pe noi, în timpul execuției, cât și pe beneficiari, de-a lungul exploatării pardoselii. Noi lucrăm cu cele mai bune produse de pe piață și cu cele mai performante scule.

Ce este de preferat: lipirea cu adeziv a parchetului sau fixarea în cuie?

Depinde de stratul suport. Parchetul se bate în cuie pe dușumea oarbă, dar majoritatea clădirilor noi au planșee de beton; o dușumea oarbă înseamnă un cost suplimentar și timp mai mare de execuție. De aceea, se lucrează în general prin lipire pe șapă, probabil cam 95%. În țări precum Anglia sau Franța, se lucrează prin fixare în cuie sau lipire cu adeziv și

fixare suplimentară în cuie pentru că au case cu planșee din lemn și există deja acolo o dușumea oarbă.

De ce nu vedem prea mulți parchetari din generația tânără?

Păi să-i întrebăm pe cei care au inventat rețelele de socializare... Dar trecând peste aceasta, se pare că românii preferă să se murdărească muncind oriunde în lume, dar nu în România. Și banii sunt mai puțini la noi, dar în general meseriașii sau muncitorii nu sunt priviți de societatea noastră cu respect. Ceea ce nu se întâmplă în Occident, ba din contră. A fi meșter parchetar, cu școală și experiență, este o reală mândrie. Școala de parchetar este una serioasă, grea, în care înveți o mulțime de lucruri și dai numeroase teste. Acolo se studiază în detaliu esențele de lemn, la lupă, astfel încât un montator este capabil să identifice specia de lemn după aspect și miros. La noi, mentalitatea generală și familia nu încurajează deloc astfel de meserii, deși li se simte lipsa. Toți își doresc să lucreze la un birou. Nici în Occident lucrurile nu stau prea bine, dar se fac eforturi de promovare și se investește masiv. Se va vedea dacă vor avea succes.